SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 9. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Maj 1908. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 28 Årg.

Bernhard Crusell.

I sommar ha sjutti år förflutit sedan Bernhard Crusell, den finsk-svenske musikern, en af sin tids förnämsta klarinettvirtuoser och bekant tonsättare, gick ur tiden. Detta har gifvit oss anledning att nu meddela hans bild jemte en teckning af hans lif och musikaliska verksamhet. På våra konsertprogram får man ännu se Crusells namn, nu allmännare bekant genom hans *sånger ur »Frithiofs saga»* och den sköna manskvartetten *Hell dig du höga nord.* Nyligen har man i Helsingfors, säkert till hedrande af hans minne, utfört en af hans klarinettkonserter på en af sångsällskapet »Suomen Laulu» gifven konsert.

Bernhard Henrik Crusell föddes d. 15 okt. 1775 i finska staden Nystad vid Bottniska viken. Hans föräldrar voro bokbindaren Jakob Crusell och dennes maka Margareta Elisabeth Messman. Som gosse lärde han sig på egen hand att spela klarinett och blef genom major Wallenstjernas beskydd 1788 anställd som volontär vid Enkedrottningens finska regemente och gjorde under detta års fälttåg tjänst på skärgårdsflottan, hvarefter han 1792 erhöll fullmakt som rustmästare vid nämnda regemente »till något hedrande vedermäle för hans ådagalagda skicklighet och välförhållande samt viste mandom under sista finska krig». Vid krigets slut 1790 hade han åtföljt regementet till Stockholm, der han af kapellmästaren Vogler antogs till klarinettist vid hofkapellet, en befattning, som han innehade till slutet af 1833. År 1798 fick Crusell tillfälle att resa till Berlin och studera klarinettspelet för den berömde virtuosen Franz Tausch och 1803 finna vi honom i Paris, där han studerade komposition vid konservatoriet för H. Berton och Gossec. Hans virtuositet på klarinett blef nu så känd, att han här fick anbud att blifva förste klarinettist vid italienska operan. Han måste afslå detta, emedan Gustaf IV Adolf vägrade honom ledighet från Stockholmsoperan. Som klarinettvirtuos kunde Crusell mäta sig med sin samtids största mästare i denna konst och hans kompositioner för klarinett höra ännu till hvarje klarinettists repertoar.

År 1818 blef Crusell musikdirektör vid båda lifgrenadier-regementena, hvilken tjänst han innehade till sin död, som inträffade i Stockholm d. 28 juli 1838. Året förut tilldelade honom Svenska akademien sin stora prismedalj i guld såsom tecken af sin aktning och konungen utnämnde honom vid samma tillfälle till riddare af Vasaorden. Sedan 1801 var han medlem af Musikaliska akademien härstädes. Crusell gifte sig 1799 med Anna Sofia Klemming, som öfverlefde honom i sjutton år.

Utom sin musikaliska verksamhet har Crusell gjort sig bekant genom flera öfversättningar af operatexter som ännu användas och hvilka sedan skola närmare angifvas.

Af Crusells kompositioner är mest vidtomfattande *Den lilla slafvinnan*, skå-

Bernhard Crusell.

Edward Elgar.

despel med sång och dans i 3 akter af Pixénécourt (»Ali Baba ou les quarante voleurs» ur »Tusen och en natt») fritt öfversatt af U. E. Mannerhjerta (prosan) och G. Lagerbjelke (verserna), baletten af G. B. Ambrosiani. Uppförd första gången i febr. 1824 upplefde denna »operett» till okt. 1838 ej mindre än 34 representationer och anslog mycket med sina täcka melodier. Den finnes utgifven i klaverutdrag med text och särskildt uvertyren för 2 händer samt några stycken ur densamma (»I svaga länkar af denna kedja», recitativ och kör, arian »Snart dagen ändat har sitt lopp» samt romansen »Länge har jag flytt behändigt»). Af Crusells öfriga kompositioner äro de mest betydande skrifna för hans eget instrument. Dessa utgöras af *Klarinettkonserter* (op. 1. och 11 B-dur; op. 5 E-moll), *kvartetter* för klarinett, violin, altviol och violoncell (op. 2, 4 och 7). *Tre duetter* för 2 klarinetter (»d'une difficulté progr.») — op. 6 samt *Introduction et Air suédois*, variationer för klarinett och orkester. För öfrigt har man af honom flere en- och flerstämmiga sånger, af hvilka följande må anföras.

Bland Crusells sånger har man ett par för kör af blandade röster med piano: den vackra sången *Flyttfåglarne* (»Så hett skiner solen på Nilvågen ner») och *Skandinavisk sång* (»Himlen bevare vår kung och hans riken»), för bland. röster eller 4 mansröster, hymnen *Hell dig du höga nord*, *Nordens enhet* (»Ej nordens gamla stamträd kan förtvina»), *Verldarnes Gud lyse din frid;* för en röst: *Sångstycken*, 3 häften — bland dessa förekommer ock »Sång till H. M. Konungen» och »Militärisk sång till H. K. H. Kronprinsen», båda »trior» för tenor och bas med piano, »Farväl» med piano eller harpa; några af dem äro särskildt utgifna såsom *Fiskaren* (»På nattlig strand»); vidare märkas bland solosångerna *Sång till solen*, *Fogelleken*, *Svanen* etc. samt de nu mest bekanta *12 Sånger ur Frithiofs Saga*, tillegnade Frithiofs skald, innehållande: »Frithiof och Ingeborg», »Frithiof spelar schack», »Frithiofs lycka», »Ingeborgs klagan», »Frithiof hos Angantyr», »Frithiof går i landsflykt» (Deklamation och sång), »Vikingabalk», »Frithiof och Björn» (vexelsång och duett), »Frithiof kommer till Kung Ring», »Kung Rings död», »Rings drapa» (manskvartett), »Konungavalet» (solo och kvartett). Crusell har äfven komponerat »Melodram med körer till Geijers poem »Den siste kämpen.»

Crusells sista komposition tycks vara *Tre sånger af J. L. Runeberg*, »satta i musik», af B. Crusell»: »Vid en väns död», »Öfver ett sofvande barn» och »Svanen». På titelbladet läses för öfrigt: »Exemplaret säljes à 32 sk. B:co stycket. Till förmån för de brandskadade i Wexiö». Denna stora eldsvåda inträffade 1838. Enligt ett bref till Runeberg voro de komponerade i mars nämnda år, fyra månader före tonsättarens död.

Vi anföra till slut Crusells öfversättningar af operatexter, hvarom förut nämnts. Dessa äro texterna till »Alphyddan», »Barberaren i Sevilla», »Fidelio», »Figaros bröllop», »Hvita frun» (sångtexten) »Robert af Normandie», »Den stumma» samt »Zemir och Azor» skådespel med sång efter Marmontel, musik af Spohr, hvilket uppfördes 9 gånger 1828—30 på operan.

Edward Elgar.

Då Musikföreningen härstädes helt nyligen uppfört Elgars senaste oratorieverk »Riket» ha vi i detta nummer velat meddela hans porträtt och några biografiska uppgifter om komponisten, hvilken utan tvifvel är Englands förnämste tonsättare i vår tid.

Det nämnda oratoriet »The kingdom», en fortsättning af hans näst föregående större andliga verk »Apostlarne», uppfördes första gången i Birmingham på en musikfest derstädes d. 3 okt. 1906. Något öfver ett år derefter gafs det första gången i Tyskland genom »Liedertafel» i Mainz och väckte der mycket bifall. Förut hade det, i april 1907 äfven uppförts på en Hallé-konsert i Manchester. Det är sålunda en tämligen färsk nyhet, som Musikföreningen här haft hedern att framföra på sin sista konsert. Med Elgars kompositoriska talang fingo vi först göra bekantskap 1903 i början af oktober, då Konsertföreningen på sin första abonnemangskonsert för året uppförde »Prelude and Angels Farewell» ur oratoriet »Gerontius' dröm» samt uvertyren »Cockaigne». Året derpå uppförde Filharmoniska sällskapet här i april nyssnämnda oratorium »Der Traum des Gerontius».

Edward William Elgar är född 2 juni 1857 i den lilla staden Broadheath, nära Worcester i vestra England. Hans far hade der slagit sig ned såsom musikhandlare, men var mera musiker än köpman. Han spelade utmärkt violin, medverkade vid alla musikfester i Worcester och blef der organist vid S:t Georgs-katedralen, en befattning som han under 37 år innehade. I en så musikalisk atmosfer upplefde den unge Elgar sin första ungdom.

Håg och talang för musik röjde sig snart hos den unge Elgar men någon systematisk musikundervisning synes han ej ha erhållit, emellertid försökte han sig på både piano- och violinspel och om söndagarna satt han troget bredvid fadern på orgelbänken. Då han kunde komma åt gick han på och fantiserade, till faderns stora förlustelse. Orgelskolorna af Rink och Best studerade han på egen hand och slukade begärligt hvarje bok om musikteori han kunde komma öfver. Sexton år gammal började han studera tyska, ämnande komma till Leipzig för vidare musikalisk utbildning. Medel saknades väl dertill, ty vi finna honom snart derefter arbetande på en advokatsbyrå. Men detta varade blott ett par år. Sedan tog han till fiolen och spelade i orkestern på de många musikfester, som förekommo i England. I Worcester fanns den gamla Glee-klubben, en sångförening som uppförde gamla engelska körsånger. Denna behöfde ackompanjemang och arrangemanger; en kvintett af träblåsare bildades — vår man är fagottist i denna och skref naturligtvis »en massa saker» för densamma. Hvarje fri stund begagnade han till att »läsa och skrifva»; hufvudsakligen skref han messor och kammarmusik etc., hvilket allt nog blef liggande som manuskript.

För att utbilda sig som violinist begaf sig den tjuguårige ynglingen på ett par veckor till London för att taga lektioner för prof. Pollizer vid Royal academy of music, men dessa voro så dyra, att Elgar måste inskränka dem till summa 5. Dessa undervisningstimmar äro de enda Elgar någonsin åtnjutit af någon mästare.

Elgar såg sig nu om efter någon anställning och blef så, 22 år gammal, kapellmästare vid en anstalt för — sinnessjuka i provinsen. Men icke dårarne utan de som hade tjänst vid anstalten bildade orkestern som, lustigt nog, bestod af 1 flöjt, 1 klarinett, 3 horn, 1 bombardon, 1 kontrabas, 2 violiner och piano. Kapellmästarens lön var dock ringa mot arbetet med att dirigera, arrangera och komponera, men denna tid gaf Elgar erfarenhet i speciellt blåsinstrumentens behandling och klangverkan, hvaraf han sedan visat sig göra det bästa bruk i den stora orkestern.

Så förgingo ett par år. Då fick han tillfälle att 1882 upphålla sig under tre veckor i Leipzig. Han torde väl då ha klappat på dörrarne hos en och annan musikförläggare, men de voro slutna för honom här som i hans eget land. Återkommen hem erhöll han 1885 den organistplats som fadern förut innehaft. Denna skötte han sedan till 1889. Han lämnade denna befattning, då han gifte sig med enda dottern till generalmajoren Sir Henry Gee Roberts och lefver sedan endast för studier och komposition. Emellertid är det en tjenst han behållit, nämligen dirigentskapet för Filharmoniska sällskapet i Worcester, grundadt 1898. Elgar har sedan slagit sig ned i London, eller rättare utom staden, der han, som han säger, »byggt sig en hydda midt i skogen».

Konstnären hade nått sina fulla 42 år, han hade hunnit till sitt opus 36 (nästan alla föregående verk äro orkester- och körstycken), då han bragte till åhörande i Londen en af sina större orkestersaker. Det skedde d. 19 juni

1899 på en Richter-konsert. Detta verk: *Variationer öfver ett originaltema* gjorde en egendomlig verkan på den fashionabla säsongpubliken. I en kort inledning förklarade komponisten att dessa variationer voro karaktärstudier, porträttbilder af ett dussin bland hans vänner. Man ansåg det hela som ett skämt af en dilettant och undrade på Richter, som upptagit stycket på programmet. Namnet Elgar var ett för de flesta främmande namn.

Genast efter första variationen märktes dock att en stor konstnär här framstått med kontrapunktisk lärdom, originalitet och förmåga att åstadkomma bländande orkesterverkningar. Denna komposition intresserar dock mest fackmusici. Den större publiken närmade han sig mer med den ofvannämnda uvertyren *Cockaigne* (1901), skildrande Londons gatulif. Elgar har för öfrigt komponerat ett *Coronationsode* för kör och orkester, oratoriet *The light of life* (»Lux Christi», Worcester, musikfest 1896), kantaterna *The black knight* (1893), *King Olaf* (1896), ett körverk: *Scener från bayerska höglandet*, *Spansk serenad* för kör o. ork., konsertuvertyren *Froissart*. (Worcester, musikfest 1890), stycken för stråkorkester, deribland kan nämnas *Introduktion* och *Allegro* för stråkkvartett och en stråkorkester (uppf. i mars d. år på en konsert i Köln), en orgelsonat, en violinromans med orkester, sånger, körer, pianoetyder, en symfoni m. m. Förut är nämndt om hans oratorier *Gerontius' dröm* och *Apostlarne* (1906). Det är de tre hufvudpersonerna Petrus, Johannes och Judas, som i detta förekomma. Detta verk är, såsom Elgar brukar, skrifvet med ledmotiv. Såsom modern komponist sluter han sig naturligtvis till Wagner, men i afseende på ledmotiv säger han sig ha användt sådana långt innan han kände en not af Wagners kompositioner. Elgar är onekligen en individualitet, intressant och originell, aldrig trivial och banal.

Från Franska Rivieran.

Monte Carlo. — Nice. Mars 1908.

Vid vårt senaste besök å »La côte d'or,» såsom fransmännen så poetiskt och, i dubbel bemärkelse, med full rätt benämna sin Medelhafskust, hade vi tillfälle att konstatera en minst lika utomordenlig mångfald af jemväl musikaliska njutningar som under föregående säsonger. Här må endast i korthet anföras några af de förnämsta.

I första rummet kommer *Monte Carlo*, ej allenast på grund af de alltjemt sitt namn och sitt »renommé» värdiga, klassiska torsdagskonserterna, utan ock för sin opera, hvars ledare, den särskildt i egenskap af regissör högst talangfulle Raoul Gunsbourg hvarje år har att bjuda på en verklig konstellation af verldsberömda lyriska stjernor. De förra gifvas fortfarande under Léon Jéhins[1]) eminenta ledning; vid en af de senaste, der man ock hade nöjet höra den intagande primadonnan vid »Opéra Comique» i Paris, *Marguerite Carré*, dirigerade den unge lofvande franske tonsättaren Alexandre Georges några sina komposi:ioner för orkester. I den väl diminutiva, men med ytterst rik och smakfull elegans inredda teatersalongen öfvervoro vi allenast en föreställning af *Carmen*. Af de i Bizets verk medverkande artisterna — samtliga franska — framstod *Maurice Renaud* genom sin både musikaliskt och sceniskt makalöst briljante toreador; anmärkas må allenast, att han ej, i likhet med, undert. veterligt, andra Escamillo-framställare, gör sin apparition i slutscenen. Med honom i titelpartiet och under Saint-Saëns' egen ledning pågå f. n. slutrepetitionerna å dennes *Henri VIII*, hvari den kvinliga hufvudrollen är tilldelad *Félia Litvinne*, hvilken härstädes senast genom sin Gioconda bekräftade sitt rykte såsom en af nutidens mest framstående dramatiska sångerskor. Säsongens enda nyheter, operan *Thérèse* och baletten *Espada*, begge af Massenet, hafva utgjort dess största »succés'er», Synnerligen guterad är här ock den italienska operarepertoaren, till och med sådana artister som *Rina Giacchetti*, tenoren *Anselmi* och barytonisten *Titta Ruffo* samt den österikiska koloraturvirtuosen *Selma Kurz* och den ryske basisten Schaleapin, hvilken med storartade röstresurser och en i hvarje hänseende öfverlägsen interpretation framför allt glänste såsom protagonisten i *Mefistofele*, Boitos nu två år å rad i Monte Carlo med stor framgång representerade verk. Dessutom har af Wagner uppförts *Rheingold* med Ernest van Dyck i Loges parti.

*

I *Nice* ha »Opéra» nyligen producerat en — först å »Opéra-Comique» i Paris gifven — novitet, Xavier Leroux' lyriska dram *Le chemineau* (Landsvägsarbetaren), hvilkens af Jean Richepin författade librett har att uppvisa högst efektfulla scener från arbetareklassens lif, men hvars musik, om ock ganska intressant och fängslande, genom sin starkt dramatiska färgläggning, snarare bär spår af lärd konstruktion än af verklig ingifvelse. Den har emellertid slagit lifligt an, icke minst tack vare utförandet; särskildt gjorde *Henri Albers*, från Théâtre de la Monnaie» i Bruxelles, med sin kraftiga, förträffligt skolade barytonstämma och sin betydande skådespelaretalang, en rent beundransvärd kreation, framför allt med hänsyn till svårigheten att i pjesens början personifiera en lefnadslustig yngling samt i slutet en af år och vedermödor bruten gubbe. En lyckad tolkning presteras jemväl af Massenets sentimentala tondikt *Werther* isynnerhet hvad beträffar det älskande parets representanter *Léon David* och *Charlotte Wyns*. Slutligen är från »Opéra» att notera den sällsporda konstnjutning, som beredts genom *Lucien Muratores* med titelpartiet i *Faust* inledda gästspel, hvarigenom denne unge, men redan i sjelfva Paris, der han är anställd vid »Stora operan», högt uppburne tenor[2]) — fransman till börden, om än namnet förråder hans italienska ursprung —, dokumenterade sig såsom en både i fråga om apparition, sång och spel fullkomligt ideal representant af Gounods hjelte. Angående den i det hela högst förtjenstfulla föreställningen må allenast tilläggas, att hr *Rothier* gjorde en präktig Mefistofeles och hr *Albers* en utmärkt Valentin. — — I »Casinos» teater förekom hufvudsakligen komedi, omvexlande med »music hall»[3]), men just vid tidpunkten för vår afresa annonserades Verdi-operorna *Rigoletto* och *Traviáta* med den unga, amerikanska sångerskan *Lilian Grenville* och den välkände italienske tenoren *Pietro Schiavázzi*.

Af öriga konsttempel — samtliga med undantag af »Opéra» äro försedda med hazardspellokaler — må anföras två nya scener, »Capucines» och »Olympia», hvaraf den förra, närmast erinrande om de s. k. »intima» teatrarne, har på sitt program små lustspel i »überbrettl»-stil och revyer med sångkupletter, den senare, omvexlande med komedier »en matinée» excellerar med magnifika operettföreställningar. Dessutom bjudes i den sistnämnda allt emellanåt på goda »klassiska» eftermiddagskonserter med biträde af »Palais de la Jetée's» orkester, senast en »Festival» *Beethoven*, hvilken upptog den store tonsättarens C moll-symfoni, »Leonóra»-uvertyren n:o 3, etc. I det högeleganta »Jèté»-kasinot gifvas ock konserter af betydenhet under medverkan af sådana celebriteter som Saint-Saëns, då den för sina 72 $^1/_2$ år underbart vigoröse maëstron, nu på väg till Spanien, å pianot med orkesterackompagnemang tolkade »Africa», en högst fantasi- och färgrik komposition, m. fl. nya opus af sin ännu produktiva penna. Då det för honom var en utomordentlig bemärkelsedag, enär han för jemnt sjuttio år sedan gjorde allra första bekantskapen med sitt favoritinstrument, var ej att undra på, det han blef föremål för de mest entusiastiska ovationer.

Anteros.

[1]) Dennes maka, sångerskan *Blanche Deschamps-J.*, en af »Opéra-Comiques» yppersta förmågor, uppträder emellanåt i Monte Carlo.

[2]) Jfr. underti:s korrespondens förra sommaren från Paris till Svensk Musiktidning.

[3]) Se korrespondensen »Från Rivieran» för ungefär ett år sedan.

Musikpressen.

Sånger för en röst med piano:

På Elkan & Schildknechts förlag har utgifvits:

Crusell, Bernhard: Tolf sånger ur »*Frithiofs saga*», satta i musik och tillegnade Frithiofs skald. Pris kr. 1,50.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit

Loewe, C: *Fyra Sånger för bas* (»Uret», »Spirito santo», »Ungkarlen», «Mareld»). Pr. kr. 1,50.

Af Crusells sånger ur »Frithiofs saga» har utkommit en ny upplaga, lämplig till anmälning i sammanhang med Crusell-biografien i detta nummer, till hvilken vi hänvisa i afseende på häftets innehåll. Sångerna af Loewe (Löwe — som nu namnet ofta skrifves), omnämnda i n:r 6 af denna tidning, äro ett godt urval, och den svenska texten har synnerligen troget träffat den tyska, slutande sig väl till musiken. Öfversättningen är gjord af F. Schéele, författaren till uppsatsen om tonsättaren i ofvannämnda nummer af Sv. Mus. Tidning.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

April 19. *5:te Symfonikonserten.* 1 Haydn: Symfoni, B-dur; 2 Beethoven: Konsert för violin (hr Julius Ruthström) och ork.; 3 Mendelssohn: Uvertyr »Hebriderna»; 4 Mozart: Kantat (hr John Forsell); 5 R. Wagner: Förspel och Charfreitagszauber ur »Parsifal».
21, 29. R. Wagner: *Den flygande Holländaren.*
21, 23, 25. Richard Strauss: *Salome.*
22. Donizetti: *Leonora.*
26. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.*
27. Galaföreställning. 1 R. Wagner: *Uvertyr* till »Rienzi»; 2 Verdi: *Otello* 2:a och 3:e akterna.
30. Puccini: *Bohème* (Mimi: frk. Hesse.)

Oscarsteatern.

April 18, 20—29. H. Hirschmann: *Musette.*
19. *Soaré* af teaterns personal och orkester.
21. *Vermländingarne* (Matiné).
30. Offenbach: *Storhertiginnan af Gerolstein.* Opera Buffa, 4 akt. af H. Meilhac och L. Halévy. (Storhertiginnan: fru Jungstedt, gäst; Wanda: frk. Falk; Fritz, prins Paul, baron Puck, general Brumm, baron Grogg, Nepomuk: hrr Ralf, Allum, Lund, Ringvall, Bergström. Svensson.)

Musikal. akademien.

April 12. Konsert af *Krartettsångareförbundet.* Solister: hrr O. Bergström, T. Lennartsson. Dirigent hr E. Carelius.
19. Bellmanskörens vårkonsert. Bitr.: hr V. Wiklund. Dirigent hr E. Åkerberg.
20. Populär visafton af fru Anna Norrie.
22, 29. Konserter af violinisten prof. Eugen Ysaye. Biträdande pianist: hr Théo Ysaye.
27. Konsertafton af hr Rich. Andersson. Medverkande pianister: frkn Inga Pettersson, Astrid Berwald, orkester under hr Tor Aulins ledning. 1 Sergius Liapounow: Pianokonsert op. 4, Ess-dur; 2 Franz Berwald: Pianokonsert D-dur (Manuskript); 3 Weber: Konsertstycke för piano och ork., F-moll, op. 79; 4. Chr. Sinding: Pianokonsert, Dess-dur.
28. Musikföreningens 3:e abonnemangskonsert (78:de konserten). Biträdande: solister: frk. D. Hesse, fru J. Claussen, hrr H. Malm, Å. Wallgren; K. Hofkapellet. Dirigent: Prof. Franz Neruda. Program: Edvard Elgar: »Riket», oratorium för soli, kör och orkester.

Vetenskapsakademien.

April 23. 5:te Kammarmusikkonserten af Aulin-kvartetten i fören. m. prof. Fr. Neruda. Franz Schubert: Kvintett, A-dur, för piano (frök Aurora Molander), violin, altviol, violoncell och kontrabas; 2 Stråkkvartett-sats C-moll. (op. posth.); 3 Stråkkvintett C-dur.

Östermalmskyrkan.

April 17. Konsert till förm. för Frimurarebarnhuset. Medverkande: Solister: frkn Larsén, Hesse; hrr H. Malm, G. Sjöberg, Å. Wallgren; K. hofkapellet. Dirigent: hofkapellm. Nordqvist. Program: J. Haydn: »Skapelsen», oratorium.

Med anledning af det besök som kung Edward af England och drottning Alexandra samt deras dotter prinsessan Victoria, i slutet af april gjorde vår hufvudstad och vår kungafamilj gafs å kgl. teatern en galaföreställning d. 27 april. Första radens fond var dervid apterad till hofloge och festligt blomstersmyckad. Vid de furstliga personernas inträde förde konung Gustaf drottning Alexandra, kung Edward kronprinssan Margareta, kronprinsen prinsessan Victoria, prins Wilhelm hertiginnan af Vestergötland. Prinsarne Carl och Eugen intogo de yttersta platserna. Sedan de furstliga tagit plats uppspelade orkestern den engelska folksången, efterföljd af fanfarer och hurrarop af den festklädda plubliken. Representationen började med uvertyren till »Rienzi» under första hof-kapellmästaren Nordquists direktion. Derpå gåfvos 2:a och 3:e akterna af Verdis »Otello» med senaste rollbesättning, under hr Järnefelts ledning. Under mellanakten utförde en vald sångkör af sällskapet P. B. under dir. Åkerbergs ledning på platsen ofvan stora trappan i vestibulen några körer: »Glad såsom fågeln», »Orfevs sjöng», »Hör oss Svea» och slutligen »God save the king», hvarefter P. B:s styrande mästare, öfverste Lovén, utbringade ett lefve för de höga gästerna, hvilka åhörde sången från stora foyern, för aftonen upplåten endast för de furstliga med svite. Såväl den lyckade operaföreställningen som körsången syntes vinna de höga gästernas stora bifall, likasom hela publikens.

Den sedvanliga påskdagskonserten, till förmån för hofkapellets pensionskassa, 5:te symfonikonserten, gafs med tyskt program, såsom ofvan synes. Vid konserten biträdde violinisten Julius Ruthström, konsertmästare vid Göteborgs Orkesterförening, med förtjänstfullt utförande af Beethovens violinkonsert. Som solist uppträdde äfven herr Forsell i en Mozart- kantat. Välbekanta äro för öfrigt konsertens andra nummer. »Salome» har fortfarande gifvits för talrik publik. Vid uppförandet af Bohéme sista april utfördes Mimi af fröken Davida Hesse, som sedan har ledighet för en studieresa till utlandet.

På Oscarsteatern har fru Jungstedt åter börjat gästspel med titelrollen i »Storhertiginnan af Gerolstein», en prestation som vi ännu icke fått tillfälle att bevittna. Den soaré, som af teaterns personal gafs Påskdagen, hade vi icke tillfälle att öfvervara.

Konsertrevy. Den af bristande utrymme i förra numret uppskjutna redogörelsen för Emil Sjögrens och förra månadens konserter följer härmed. Sjögrens-konserten i Musikaliska akademien med endast hans egna kompositioner gafs för talrik publik med biträde af af franska violinisten André Mangeot, fru Dagmar Möller och frök. Märtha Ohlson, som inledde konserten med sonaten op. 35, E moll. Derpå följde tre sånger ur opus 1. »Agnes», »Dulgt Kjærlighed» och »Jeg giver mit Digt», vackra saker hvilka redan karakterisera den unge tonsättarens förmåga. Dessa sjöngos med bästa föredrag af fru Dagmar Möller, som sedan utförde 3 nummer ur »Spanska sånger», op. 6. En nyhet, som första gången framfördes, var »Tema med variationer», C dur, op. 48, för piano, en mycket anslående tonsättning som vittnade om fortfarande frisk inspiration och fick bästa tolkning af fröken Ohlson. Slutnumret, Sonat N:o 4, H moll, för violin och piano, utfördes af komponisten sjelf och hr Mangeot. Denna sonat synes oss ej i afseende på idéer och organisk byggnad jembördig med hans föregående. Den har nyligen utgifvits af Breitkopf & Härtel i Leipzig. Såväl konsertgifvaren sjelf som de medverkande skördade rikligt bifall, hvilket ock föranledde till ett par extranummer, sångerna »Der driver en dug» och »Ro, ro ögonsten» ett par af Sjögrens vackraste tondikter.

En jubileumskonsert, gafs den 12 april af Quartettsångareförbundet, matiné i Musikaliska akademien med anledning af denna sångkörs 25-åriga

tillvaro. Ehuru af mera privat natur har den dock några gånger låtit höra sig offentligt och under goda ledare utmärkt sig för godt föredrag likasom för godt röstmaterial. Förbundet bildades af kormästaren vid kgl. teatern Aug. Edgren (som ock komponerat ett motto för detsamma (»I allvar som i skämt vårt valspråk är alltjämt: Till tröst i lifvets gång ledsagar oss vår sång»). Efter Edgrens död hade sällskapet flera dirigenter, däribland Rich. Henneberg, tills ledningen 1894 öfvertogs af den 1906 aflidne John Ullstedt. Dess nuvarande diregent är herr Emil Carelius. Vid nämnda matiné utfördes kvartetter af A. M. Myrberg, Felix Körling, Aug. Edgren, Ole Olsen, F. Abt, F. Telenius, Ivar Widéen, O. Lindblad. samt solosånger utförda af hrr Oscar Bergström och Torsten Lennartson. Lifligt bifall af det talrika auditoriet framkallade flera extranummer.

Den italienska pianisten fru Maria Avani-Carreras' konsert i Vetenskapsakademien d. 8 april lät oss göra bekanskap med en intressant konstnärinna hvars rykte som en af vår tids bästa pianister genom utländska musiktidningar är oss bekant. Om än lokalen, såsom vi förut anmärkt, icke är lämplig för prestationer af en pianovirtuos, så kunde man dock beundra konsertgifvarinnans såväl tekniska mästerskap som temperament och smakfulla föredrag. Det konstnärliga programmet upptog Schuberts Wanderer-Fantasi, 8 Preludes (op. 28), Vals, F dur, och Ballade, G moll, af Chopin, Schumunns Carneval, op. 9, och Lizts Rhapsodie hongroise N:o 12. Konstnärinnan hade ej särdeles talrika men mycket tacksamma åhörare att döma efter bifallsyttringarna. Fru Avani-Carreras hade förut haft företräde hos kronprinsessan och inför henne och några inbjudna spelat flera nummer, som väckt lifligt bifall. Fru Carreras säges vara född i Rom 1880 och redan vid 7 års ålder väckt uppmärksamhet. En uppgift att Liszt efter hennes första studieår öfverlämnat henne Akademiens första pris bland 80 elever, förefaller apokryfisk, om hon icke är äldre, alldenstund Liszt dog i juli 1886.

Söndagen d. 12 april på aftonen gafs två kyrkokonserter. Särdeles intressant var den som vår utmärkta orgelspelare dir. Hägg gaf i Klara kyrka, med hvars nya utmärkta orgel man då fick göra bekanskap. Detta instrument på 44 stämmor, fördelade på tre manualer och pedal, är af nyaste konstruktion och eger bland stämmor ett par särskildt märkliga, nämligen tuba mirabilis och stentorphon. Vid konserten biträdde sångerskan frk. Zelma Wall, violinisten Axel Runnquist och en blandad kör, dirigerad af hr V. Wiklund. Konsertgifvarens orgelnummer utgjordes af Toccata och fuga af Bach, Sonat op. 80 af Guilmant, Juloffertorium för orgel (öfver tvenne julhymner) af L. Boëllmann och Orgelfantasi öfver »Ad nos, ad salutarem undam», af Liszt, hvarjemte han medverkade i sin kantat för kör och solo med orgel till text ur nya psalmboksförslaget, Ps. 565 (komponerad till öppnandet af Klara kyrka 1:a Adventsöndagen 1907, efter långvarig reparation) samt i Ave Maria af S, de Lange för sopran, oblig. violin med orgel och Beethovens Romans för violin (hr Runnquist) och orgel.

Om kantor Bohlins konsert samma afton kunna vi endast meddela, att han hade till · biträde violinisten fru Hilma Munthe-Sandberg, harpisten fru Anna Lang, organisten Otto Olsson sångerskan frkn Signe Sundberg och kyrkans förstärkta sångkör, samt att programmet upptog för orgel Fantasi af Mozart, »Ur Kristi lif», stämningsbilder af Malling; stycken ur Händels »Messias», violinnummer af Bach, »Benedicam Dominum» af Alan med obl. violin, Ballade för harpa af Hasselmans »Påsksång» af Pretorius, »Lofsång» af Händel för trio och kör.

Bellmanskonserten och fru Norries konserter bereddes oss ej tillfälle att öfvervara. Svenska Musikerföreningens och Svenska Musikförbundets konsert i Gustaf Vasa-kyrkan Annandag Påsk gafs under hr Tor Aulins ledning och vid densamma utfördes Kyrkouvertyr för orkester och orgel (hr O. Olsson), Aria ur Mendelssons »Elias» (hr A. Wallgren), Symfonietta af Ch. Gounod för blåsinstrumenter (flöjt, 2 oboer, 2 klarinetter, 2 horn, 2 fagotter), Largo af J. S. Bach för 2 solovioliner (hrr Molander och Runnqvist) Scène funèbre (L'année terrible 1870-1871) för stråkorkester, Aria ur »Xerxes» af Händel (hr Wallgren) och till slut Huldigungsmarsch af Wagner.

Eugen Ysaye, »violinkonungen», hade naturligtvis fullt hus på sina konserter i Musikaliska Akademien d. 22 och 29 april, denna gång åtföljd af sin bror pianisten Théo Y. (Théophile, som han kallade sig, då bröderna konserterade här tillsammans 1886). Eugen Ysayes mästerskap i afseende på teknik, uppfattning, verve och eld i spelet är för väl bekant att vidare nu behöfva framhållas. Vi redogöra i stället för programmen. På första konserten spelade han jämte sin bror, som är en utmärkt ackompanjatör och äfven god solist, Sonat, E-dur af J. S. Bach, konsert n:r 3, G-dur af Mozart och n:r 1, G-moll af Max Bruch samt solo en Chaconne af Vitali (Tommaso V. lefde omkr. 1700) en intresssant komposition, som på senare tid kommit till heders på violinist-programmen. På andra konserten upptog programmet: Sonater af Mozart, n:r 1, A-dur, Händel, G-moll, konsert n:r 3, H-moll, af Saint-Saëns, Wagner-Wilhelmjs Parsifal-Paraphras. Ballade och Polonaise af Vieuxtemps samt Schumanns »Abendlied». Théo Ysaye lät på dessa konserter af pianosoli höra Pastorale et Caprice af Scarlatti, Etude, F-moll, af Saint-Saëns, Scherzo, Ciss-moll, af Chopin och den bekanta »Prelude» af Rachmaninoff.

Aulin-kvartetten i förening med prof. Neruda afslutade värdigt sina kammarmusikkonserter d. 23 april med Schubert-program, som ofvan anförts. Den posthuma stråkkvartettsatsen, som vi ej förut hört, var mycket intressant. I »Forell-kvintetten» (med variationer öfver Schubert-sången »Die Forelle») biträdde förtjänstfullt fröken Aurora Molander.

Hr Richard Andersson, vår värderade pianist och pianolärare, bjöd på en intressant konsert i Musikal. Akademien d. 27 med biträde af orkester under hr Tor Aulins ledning. De utförande pianisterna, frkn Inga Pettersson och Astrid Berwald (Franz B:s sondotter), utförde berömligt sina partier, i synnerhet hyllades entusiastiskt fröken Berwald särskildt efter utförandet af farfaderns vackra konsert, D-dur (manuskript). Konserten inleddes med en modern pianokonsert af ryssen Sergius Liapounow, ett ganska underhållande verk, likasom tredje numret, Webers konsertstycke, op. 79 F-moll, med frk Pettersson vid flygeln. Slutnumret, Sindings Dess-dur-konsert spelades brillant af fröken Berwald, hvars konstnärlighet är mera mogen än hennes kamrats denna kväll. Fröken Berwald besitter med utmärkt teknik mycken intelligens och smak.

Musikföreningens sista konsert skola vi omnämna på samma gång som Filharmoniska sällskapets i nästa nummer. Frimurare-konserten, Långfredagen, med »Skapelsen» af Haydn erbjöds oss ej tillfälle att öfvervara.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. En rysk balettkår från kejs. operan i Petersburg med primadonnan m:me Paulova kommer i denna månad att gästa på operan. Till flere af de stora baletterna höra intressant musik af ansedda komponister såsom programmet visar. Första aftonon uppföres »Coppelia» med musik af Delibes (baletten gifven här på operan 1896), och Suite ur »Prinsessan Törnros», musik af Tschaikowsky, samt Liszts 2:dra Rhapsodi; andra aftonen: »Pachita» i tre akter, musik af Minkus; tredje aftonen: Kavalleriets rast och Fantasi ur »Svandammen» af Tschaikowsky; fjärde aftonen: »Giselle», balett i tre akter, musik af Ad. Adam. Truppen har vidare på sitt program »Trollflöjten» med musik af Drigo och »Das unbewachte Mädchen», musik af P. L. Hertel den bekante hofkomponisten och balettdirigenten i Berlin,

känd genom baletterna »Satanella», »Flick und Flock», »Sardanapal» etc.

Musikaliska akademien höll d. 23 april ordinare månadssammankomst under ordförandeskap af sin præses, justitierådet Carl Silverstolpe, som därvid hälsade de nyvalda, vid sammanträdet närvarande medlemmarna och associéerna välkomna.

I enlighet med ett af statsarkivarien Joh. Flodmark framställdt förslag beslöt akademien att bekosta iståndsättandet af hofsekreteraren, operasångaren C. C. Karstens graf, liksom dess underhåll och vård för framtiden.

Vidare föredrogs till behandling inkomna skrifvelser och löpande ärenden. Slutligen anmäldes gåfva af fotografi från professor C. J. Lindberg samt gåfva till biblioteket från direktör L. Aug. Lundh.

Tonsättarnas stipendier. Musikidkarna O. Blom och J. A. E. Skagerberg ha under ytterligare ett år tilldelats ett stipendium å 1,000 kr., musikidkaren C. N. Berg ett stipendium å 1,000 kr., att innehas under två år, samt tonsättarna H. Alfvén, A. Hallén och E. Sjögren belöningar å 1,000 kr. hvar.

»Sjung Sjung», det välkända manliga körsällskapet, gaf den 29 april i K. F. U. M:s hörsal konsert under dir. O. Sandbergs ledning med biträde af violinisten fru Munthe-Sandberg, fr. Z. Wall och dir. P. Wretblad.

Vivien Chartres föräldrar. Den uppgift som vi anfört (se Sv. M. T. n:r 4) efter Georg Brandes, att den lilla violinvirtuosens moder skulle för tio år sedan vara skild från sin man, har af sagesmannen sedan dementerats. Också lär hennes far ha varit närvarande vid underbarnets sista konsert härstädes.

Sigrid Arnoldson afslutade d. 18 april ett fem veckors gästspel vid italienska operan i Petersburg med uppträdande i »Werther», hjärtligt hyllad af den fulltaliga publiken. Fru Arnoldson, sedan flere år tillbaka Petersburgspublikens gunstling, afreste sedan till Budapest att gästa på operan därstädes.

Göteborg. För musiklifvet i rikets andra stad saknades utrymme i förra numret att redogöra. Från senaste redogörelse här hafva vi att lämna fortsättning ifrån midten af mars och en vecka inuti april. Det är fortfarande Orkesterföreningen som dominerar. På Stora teatern har gifvits endast dramatiska föreställningar undantagandes ett uppförande af »Vermländingarne»; på Folkteatern har ock ett sådant af »Den sköna Galathea» egt rum.

Den 14 mars gaf hr Julius Ruthström, violinisten och konsertmästaren vid Orkesterföreningen, en konsert med biträde af denna och sångerskan frk. Elsa Busch. Hr Ruthström spelade därvid Beethovens violinkonsert, Solo-sonat (op. 42) af Max Reger, i Air af Bach, Scherzo och Tarantella af Wieniawski. Frök. Busch utfyllde programmet med solosånger. Dagen derpå gaf Orkesterföreningen en populär konsert under hr O. Morales' direktion, hvarvid uppfördes: 1. Mozart: Uvertyr till »Titus»; 2. Beethoven: Andante cantabile ur Trio af Beethoven, för orkester af Liszt; 3. Gluck: Balett-suite N:o 2, fri bearb. af Mottl; 4. Mendelssohn: Uvertyr »Meeresstille und glückliche Fahrt»; 5. J. Svendsen: »Zorahaida», legend för orkester; 6. Rubinstein: Valse-Caprice. En Ork. Fören:s Symfonikonsert d. 18 mars hade följande program: 1. Dvorák: Symfoni N:o 5, E m. (»Från nya världen»); 2. Mendelssohn: Violinkonsert (hr Rutström); 3. Liszt: Dans i bykrogen (ur hans »Faust»). Vid Ork. För:s 4:e abonnemangskonsert biträdde den ansedda tyska konsertsångerskan frk. Tilli Koenen som solist, och vid den utfördes: af Beethoven: Uvertyr till »Fidelio», E-dur; Scen och aria »Ah perfido» (frk. Koenen), vidare Wagner: Inledning till 3:e akten af »Mästersångarne», Berlioz: Fantastisk symfoni, op. 14 och sånger med orkester af R. Strauss (»Hymnus»), Fiedler och H. Wolf. En ny populär konsert af O. F. den 29 mars bjöd på: Cherubini: uvertyr till »Ali Baba»; Beethoven: Kvintett op. 16 för piano, oboe, klarinett, fagott och horn; Svendsen: Rhapsodi N:o 3 op. 21; Brahms: ur »Liebeslieder» Walzer, op. 52, för stråkorkester; Joh. Strauss: uvertyr till »Läderlappen».

Musikföreningen gaf d. 30 mars sin 3:e kammarmusiksoaré under medverkan af Aulin-kvartetten och hr W. Stenhammar, då programmet upptog: 1. Schumann: Stråkkvartett, A-moll; 2. W. Stenhammar: Sonat för violin och piano; 3. Beethoven: Stråkkvartett, F-moll. Dagen derpå gaf P. B:s sångkör konsert, då bl. a. utfördes Halléns »Styrbjörn Starke», Södermans Ballad af Uhland, Liljefors: »Gavotte» ur kantaten vid Högskoleinvigningen samt Scherzo ur Symfoni — D. 16 mars gaf Anna Norrie »Visafton» med föredrag.

Gå vi nu till betraktande af musiken här i början af april, ha vi att nämna Ork. Fören:s symfonikonsert d. 1:a, hvars program upptog: Brahms: Tragisk uvertyr, op. 81; M. Bruch: Violinkonsert, G-moll, hvari violinsolot utfördes af fröken Sigrid Lindberg från Stockholm; R. Schumann: Symfoni N:o 1. B-dur, op. 38. En populär konsert af O. F. d. 5 april hade följande program: 1. Auber: Uvertyr till »Den stumma»; 2. Saint Saëns: aria ur »Simson och Delila» (frök. Signe Boberg); 3. Massenet: Scènes pittoresques (suite); 4. Svendsen: Norsk Rhapsodi N:o 3; 5. sånger vid piano (frk. Boberg). Den 3 april gaf hr Jul. Ruthström en Bach-Reger-afton för violinsolo i Johanneskyrkan, hvarvid han spelade af Bach: Sonat, G-moll, N:o 1, och Chiaconna, af Reger: Sonater D-moll op. 42 N:o 1, 2 och 4.

Filharmoniska sällskapet gaf d. 6 april sin 2:a årskonsert under hr Stenhammars direktion och under medverkan af fruar Dagmar Möller och Dav. Afzelius-Bohlin samt hrr Carl Holmqvist och O. Forshell som solister samt Orkester-Föreningens orkester. Programmet upptog Liszts »Legende von der Heiligen Elisabeth». D. 6 april gafs af Ork. För. en symfonikonsert med följande program: 1. Berlioz: »Episod ur en konstnärs lif», fantastisk symfoni, op. 14; 2. Händel: aria ur »Rinaldo» (frk. Ellen Beck); 3. Liszt: »Orfeus», symfonisk dikt; 4. Meyerbeer: aria ur »Robert». (frk. Beck).

Från våra grannland.

Helsingfors. Mars 24 — april 19. Den finska hufvudstaden har äfven i år haft gästspel på Alexanders-teatern af ett ryskt operasällskap i slutet af mars med uppförande af Gounods »Faust», »Aida», »Lifvet för Tsaren», »Eugenij Onjegin», »Ruslan och Ludmilla», »Traviata» och »Carmen», i hvars titelroll »den berömda» operasångerskan vid kejs. teatern i Petersburg Maria Nikolajevna Kusnetzova gasterat. Af operans förnämsta krafter nämnas fru Timescheva samt hrr Andrejeff och Golletzy. Äfven ett ryskt balettsällskap har medverkat med prima balerinan Preobraschenskaja. D. 5 april gafs en slutföreställning med blandadt program af delar ur »Faust», »Simson och Delila», »Lifvet för Tsaren» och »Judinnan» samt balett. — Hr John Forssell från Stockholm gaf en andra och sista konsert d. 26 mars, äfven då med biträde af pianisten O. Merikanto, då programmet upptog aria ur »Barberaren», samt sånger af Rubinstein, Delibes, Schumann, Hallén, Stenhammar, Alfvén, Sjögren, A. F. Lindblad, Geijer och Körling. D. 25 mars gaf sångkören »Suomen Laulu» konsert, hvars program upptog gamla latinska skolvisor, arrangerade för kören af mag. Klemetti, klarinettkonsert af Crusell (hr K. Aerila) samt finska folkvisor från Österbotten. Sångkören M. M. gaf d. 28 och 30 mars konserter med biträde af Fil. sällskapets orkester och hr Eino Rautavaara som solist. Bland programmets nummer förekom Halléns »Styrbjörn starke» samt »Sandels» af Sibelius för manskör och orkester.

Helsingfors' Musikinstitut hade d. 5 april sin 5:te abonnemangskonsert, som inleddes med Halvorsens »Passa-

cagliga» för 2 violiner (hrr Novacek och Lindelöf) hvarefter följde violoncell-suite af Bach (hr Bror Pettersson), 2:a satsen af Brahms' »Deutsches Requiem», Violinkonsert af Sinding (hr Novacek) och körer af Wegelius. Institutets körpersonal medverkade. På institutets 13:de musikafton den 11 april utfördes Trio op. 52, B-dur, af Rubinstein, Sextett op. 36 af Brahms och ofvannämnda nummer, ur Requiem och Wegelius-körerna. D. 8 april konserterade Akademiska sångföreningen i universitetssalen ooh ett par dagar senare gafs en konsert af Erkki Melartin med egna kompositioner, 1 Symfoni N:o 3, F-dur; 2 förspel och 3 scener ur det ännu ej färdiga musikdramat »Aino»; 3 »Sijkajoki», symfonisk dikt. Filharmoniska sällskapet gaf d. 13 april sin 10 (sista) symfonikonsert under hr Kajanus' ledning med den unga violinisten Kathleen Parlow som solist. Programmet upptog: 1. R. Schumann: Uvertyr till »Genoveva»; 2. Beethoven: Violinkonsert; 3. Sibelius: Symfoni N:o 3. Påskdagen gaf, som vanligt, organisten Merikanto och bassångaren Ojanperä en kyrkokonsert. En blind sångerska, Esther Hyvonen, och en blind pianist, Martti Varionko gåfvo tillsamman en konsert d. 5 april i studenthuset. — De populära konserterna i Societetshuset ha fortgått ett par gånger i veckan, och bland solistet som vid dem medverkat kunna nämnas violinisterna Emile Colombe, Leo Fantek och violoncellisten Ossian Fohström.

Kristiania. Mars 13— April 14. Nationalteatern har utom dramatiska pjeser upptagit för första gången »Fjeldeventyret» af norska skalden Bjerregaard († 1842) med musik af Valdemar Trane († 1828), ett sångstycke som har karaktären af norskt nationalverk. (»Ett äfventyr i norska fjällen», uppfördt 1861 i Stockholm på Djurgårdsteatern.) Teatern har dessutom gifvit ett par symfonikonserter, hvaraf den första, i midten af mars, gafs med biträde af den ryska pianisten fru Sandra Droucker och hade på programmet Saint-Saëns' orkesterverk »Phaëton», »La jeunesse d'Hercule» samt »Danse macabre» och pianokonserten i G-moll. Fru Droucker spelade dessutom Nocturne af Chopin och Campanella af Paganini-Liszt. På den andra konserten, d. 4 april, medverkade den italienska pianisten fru Avani-Carreras, då programmet upptog: 1. Smetana: Uvertyr till »Die verkaufte Braut»; 2. Sgambati: Pianokonsert; 2. Bizet: »I Rom»; 4. Sgambati: Studio melodico, Nenia, Ländler, Tarantella (fru Avani-Carreras); 5. J. Svendsen: Norsk Rhap. N:o 4.

Fahlströms teater har fortfarit att gifva »Den sköna Helena» med fru Cally Monrad och sedan några gånger fru Anna Norrie, som gäster i titelrollen. Fru Anna Norrie gaf äfven under mars en visafton. D. 18 gaf hr Carl Carlander konsert i bröderna Hals' salong med biträde af violinisten Leif Halvorsen och pianisten Backer Lunde; dagen derpå konserterade en violinist O. Gustafson, bl. a. spelande Mendelssohns konsert och Chiaconna af Vitali, och följande dag gafs konsert af Handelsstandens orkester. D. 26 mars gafs konsert af sångerskan Olivia Dahl med biträde af pianisten Brandt-Rantzau. Musikföreningens 6:te konsert i Logens stora sal hade till dirigent, utom sin vanliga, hr Ivar Holter, hr Tor Aulin. Programmet var följande: 1. Beethoven »Leonora»-uvertyr N:o 3; 2. Liszt: »Die Idale»; 3. Mozart: Symfoni D-dur; 4. Berlioz: Orkesterstycken ur »Damnation de Faust». I slutet af mars gafs här i bröd. Hals' lokal 3 konserter af ungerske violinisten Beorecz Ignacz' musikkapell, då bl. a. utfördes Sibelius' »Finlandia» och Petersson-Bergers »Nordisk Rhapsodie» samt kompositioner af Beorecz. D. 2 april gaf fru Norrie en afskedskonsert, biträdd af hr Sigurd von Koch.

Köpenhamn. Mars 11— April 10. Kgl. teaterns spellista med pjeser, innehållande musik, och operor har under denna tid upptagit: »En midsommarnatts dröm», »På Sicilien», »Bajadser», »Mästersångarne», »Carmen», »Trubaduren», »Der var en gang . . .», »La Traviata» och »Faust». Herr Herold har upptrådt som gäst till midten af april, från hvilken tid han är engagerad i Leipzig, Prag och Dresden. — Casino-teatern har haft på sina program »Aladdin», »Den glada änkan» och slutligen »En valsdröm». Fredriksbergsteatern har fortsatt uppföra »Nitouche».

D. 14 mars gaf Joh. Svendsen och Kgl. kapellet sin 3:e och sista abonnemangskonsert med biträde af operasångarne Peter Cornelius och Helge Nissen. Programmet upptog Beethovens symfoni N:o 5, uvertyrerna till »Den flygande Holländaren» och »Tannhäuser» samt Gral-berättelsen ur »Lohengrin» och Holländarens aria i första akten af »Den flygande Holländaren». Privat kammarmusikförening gaf d. 11 mars konsert, hvarvid utfördes kvartett, F-dur, af Tschaikowsky, violinkonsert, A-dur, af Mozart samt duetter för sopran och allt af Schumann och Brahms. D. 16—27 mars gafs tre konserter af sångerskan Tilli Koenen och d. 17 konserterade violinisten Armida Senatra; dagen derpå pianisten Edvard Børregaard och d. 21 gaf sångerskan Julie Wiegandt en konsert, biträdd af hr Børregard och violinisten W. Bartholdy. D. 26 gafs konsert af violinisten Thornberg och pianisten fru Geelmuyden, d. 27 af violinisten, kapellmusikus Aug. Gjørling, biträdd af sin fru Agnes G. (sångerska) och pianisten Helge Dahl. Programmet upptog konsert, D-dur, af Mozart, Paganinis »Hexdans», en Czardas af konsertgifvaren m. m. D. 30 mars fick man här åter höra violinvirtuosen Willy Beumester, hvilken företagit en konserttur med pianisten Emeric Stefani som medverkande, en ung man, elev af Busoni och Dohnanyi, som på sista tiden väckt stor uppmärksamhet för sin talang. Burmesters konsertprogram upptog: Sonat, Ess dur, för violin och piano af Beethoven, konsert, D-moll, af Wieniawski, Spohr: Adagio, Paganini-Burmester: »Nel cor piu» samt kompositioner af Pergolese, Haydn, Kuhlau, Bach och Gossec, bearbetade af Burmester.

I början af april gafs konsert af Musikforeningen, då programmet upptog: Mozart: Symfoni, G-moll; Weber: Concertstyck (frk. Anna Schytte) för piano och ork.; Carl Nielsen: »Saga dröm» för orkester, »Hymn till kärleken» (solister: fruar Grunert, L. C. Nielsen, m. fl.)

I tidningen »Politiken» läser man följande notis. En korrespondent från Kristiania 3 april berättar, att fru Anna Norrie, som på Fahlströms teater gjort stor lycka som Den sköna Helena, skall i den närmaste framtiden ingå äktenskap med den unge svenske skådespelaren de Verdier vid Intima teatern.

Från andra land.

Richard Strauss, »Salomes» kompositör, har blifeit vald till dirigent för kungliga kapellets i Berlin symfonikonserter under en tid af tre år, och har nu med Filharmoniska orkestern företagit en stor konsertresa till Frankrike och Spanien.

Maria Götze och Geraldine Farrar vid operan i Berlin, båda bekanta i Stockholm från gästuppträdanden här, ha af kejsar Wilhelm utnämnts till k. preussiska kammarsångerskor.

Ett och annat från Musikverlden.

Skatt på musiker. I »Die Signale» för d. 15 april läser man följande: »I Sverige har antagits en lag, som pålägger alla utländska konstnärer, som producera sig i Sverige, en skatt uppgående till fem procent af bruttoinkomsten. Om en sådan åtgärd skall komma att förhjelpa den svenska konsten till en snabbare utveckling, kan dock sättas i fråga».

Léhars nyaste operett heter »Vilja», skogsflickan, med text af A. M. Willner och Robert Bodansky efter en bok af Schick v. Markmann. Premiären af operan lär skola ske samtidigt i Wien, Berlin och London.

I **Bok- och musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Albumblad.

5 Melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale) — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å **Svensk Musiktidnings Expedition.**

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Nytt i bokhandeln!

Om orgelns användning

vid gudstjänsten

af **Daniel Rudin** v. d. m.

Pris **75** öre.

Förut utkommen:

Den kyrkliga musikens och sångens förbättring, ett önskemål för vår svenska kyrka. Af **N. Östgren**, Komminister.

Pris **40** öre.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

PIANOMAGASIN.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kungl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

OBS.! Värdefull nyhet!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid Bæxson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXP.

Vackert *Kartong-porträtt,*
kabinettkortsformat, af Fröken

Hilda Thegerström

finnes att köpa till pris af 50 öre i Musikhandeln, Allm. Tidningskontoret och å

Svensk Musiktidnings Exp.,
Kammakaregatan 6.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 28:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1908 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

INNEHÅLL.

Bernhard Crusell (med porträtt). — Edvard Elgar (med porträtt). — Från franska Revieran, af Anteros. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Ett och annat från musikvärldel. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1908.